KalMEC

Kalyoncu
Ortadoğu
Araştırma Merkezi

Bülten • Eylül 2015

İlk Yılın Akılda Kalanları

Yurt dışından ve yurt içinden önemli akademisyenleri öğrencilerimizle buluşturduk.

KalMEC Müdürü ile Röportaj

Neden Ortadoğu Araştırma Merkezi?

2015 Parlamento Seçimleri ve Kürtler

Bölgedeki gelişmelere yönelik kullanılacak politika araçlarına oldukça dikkat edilmeli.

Stajyerlerden Notlar

Etkinlikler - Faaliyetler - Çalışmalar

HASAN KALYONCU ÜNİVERSİTESİ

2014 2015'in **Akılda Kalanları**

Bizim için yoğun, yorucu ve bir o kadar da zevkli akademik yılı geride bırakmış bulunmaktayız. KalMEC olarak birçok önemli toplantıya, seminere ve konferansa ev sahipliği yaptık ve faaliyetler vesilesiyle hem yurt dışından hem de yurt içinden önemli akademisyenleri öğrencilerimizle buluşturduk.

2014-2015 akademik dönemine "Ortadoğu'da Barış: Oyuncular, Sorunlar ve Çözüm Arayışları Sempozyumu" ile hızlı bir giriş yaptık. Sonrasında faaliyetlerimiz, Karkamış Çadırkent ve Öncüpınar Konaklama Tesisi ziyaretleri ile devam etmiştir. Ziyaretin ardından kampın sosyo-ekonomik ve sosyo-kültürel şartlarını yansıtan bir analiz raporu hazırlanmıştır. Şubat ayı ile birlikte Yeditepe Üniversitesi öğretim üyesi Yrd. Doç. Dr. Vehbi Baysan haftalık konuşma serileri vermeye başlamıştır ve yine bu ayda ilk stajyerlerimiz görevlerine başlamışlardır. İzleyen zamanlarda Ortadoğu Stratejik Araştırmalar Merkezi (ORSAM) Başkanı Doç. Dr. Şaban Kardaş ve beraberindeki heyet KalMEC'i ziyaret etmiştir ve "Suriye Krizi'nin Bölge Ülkelerine Etkileri" konulu yuvarlak masa toplantısı ifa edilmiştir. Nisan ayında Suriye Forum'dan Toplum Gelişimi Danışmanı (Community Development Advisor) ve İslamist düşünür Mazen Shaekhan misafir edilmiştir ve 'Suriye Krizi'nin Çıkış Sebepleri ve IŞİD'in Geleceği' konulu yuvarlak masa toplantısı yapılmıştır. Yine aynı ay içerisinde Almanya'da saygın bir sivil toplum örgütü olan, Avrupa Türk İslam Birliği (ATİB) HKÜ'de misafir edilmiştir. Nisan ayındaki gerçekleştirilen faaliyetlerden bir diğeri Uludağ Üniversitesi'nden Yemenli akademisyen Omar Monassar'ın, "Yemen'deki Güncel Gelişmeler" sunumu olmuştur. Yine dönem içerisindeki bir başka etkinlik, Ostrava Üniversitesi'nden gelen misafir öğretim üyeleri Vincenc Kopeček ve Jan Ženka'nın katılım gösterdiği "Avrupa Birliği Bölgesi'ndeki Bölgesel Krizler ve Avrupa Birliği'nin Ekonomik Performansı" konulu seminer olmuştur. Bunlara ek olarak ilkbahar döneminde başlayan Arapça kursu ise düzenli şekilde devam etmiştir.

Yoğun program ve gerçekleştirilen etkinlikler yeni dönem için bize güç ve motivasyon kaynağı olmaktadır. Organik bağın bulunduğu düşündüğümüz Ortadoğu'ya yönelik siyasi, tarihi, kültürel boyutlarda artan ilgi bizi mutlu etmektedir ve gelecek akademik yıl içinde bu ilgiyi artıracak etkinlikler hayata geçirmeyi umut ediyoruz.

Yrd. Doç. Dr. Bilal ÇIPLAK
KalMEC Müdürü

Bir Bakışta

Ortadoğu Araştırma Merkezi tarafından, 11.26.2014 tarihinde Kilis Konaklama Tesisi'nin incelenmesi ve değerlendirilmesi amacıyla bir gezi programı düzenlenmiştir. Geziye Ortadoğu Araştırma Merkezi Müdürü Yrd. Doç. Dr. Bilal Çıplak, Hasan Kalyoncu Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı Doç. Dr. A. Serdar Erdurmaz, Hasan Kalyoncu Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü öğrencileri Mustafa Şahin ve Ravdanur Cuma katılmıştır.

Misafir öğretim üyesi ve IES Abroad'un Merkez Direktörü Yrd. Doç Dr. Vehbi Baysan'ın katılım sağladığı konuşma serileri ve paneller ilk olarak Şah-Fırat Operasyonu ve Ortadoğu'da Son Gelişmeler konusu ile başlamıştır. Sonrasında Irak-Suriye-Işid Ekseninde Ortadoğu'daki Gelişmeler ve Türkiye-Afrika İlişkileri konulu paneller takip etmiştir.

24 Aralık 2014 tarihinde Hasan Kalyoncu Üniversitesi Ortadoğu Araştırmaları Merkezi olarak Karkamış Suriyeli Misafirler Çadırkenti'ne Yrd.Doç. Dr. Bilal Çıplak, Arş.Gör. Ömer Ertuğrul Meral, Arş. Gör. Özgür Osman Demir ve Mustafa Şahin tarafından gerçekleştirilen ziyaret sonucunda analiz raporu yayınlanmıştır. Düzenlenen bu ziyaret Kilis ve Nizip konteyner kentlerinden sonra Merkez tarafından yapılan üçüncü ziyaret niteliği taşımaktadır.

Yıldız Teknik Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi İnsan ve Toplum Bilimleri Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Süleyman Doğan, KalMEC'in katkılarıyla Mesnevi'den Diplomatik Perspektifler başlıklı konferans vermiştir.

KalMEC ayrıca birçok AB ve Tübitak projelerine başvuruda bulunarak Ortadoğu konusundaki araştırmalarını derinleştirmektedir.

01.04.2015 tarihinde KaLMEC olarak, Ortadoğu Stratejik Araştırmalar Merkezi (ORSAM) Başkanı Doç. Dr. Şaban Kardaş'ı, Danışman Doç. Dr. Ferhat Pirinççi ve Araştırmacı Oytun Orhan'ı misafir ettik. Toplantı genelinde Suriye krizine yönelik çözüm arayışları, Türkiye'nin Ortadoğu stratejisi, Gaziantep'teki demografik değişim ve sonuçları, Suriye'deki iç karışıklıklar ve bölgeye yansımaları konuşuldu. Ayrıca, Düşünce Kuruluşu-Üniversite-Sivil Toplum Kuruluşları üçgeninde geleceğe yönelik işbirliği önerileri ortaya konuldu.

Neden Ortadoğu Araştırma Merkezi?

Kalyoncu Ortadoğu Araştırma Merkezi Müdürü, Yrd. Doç. Dr. Bilal Çıplak ile KalMEC hakkında konuştuk.

Ortadoğu, medeniyetlerin çıkış noktası olduğu gibi, aynı zamanda çatışmaların merkezi olmuştur. Farklı medeniyetleri temsil eden çeşitli imparatorluklar ve devletler tarih boyunca Ortadoğu'nun kaynakları ve toprakları üzerinde çatışmışlardır.

Yakın zamanda başka coğrafyalarda yüzyıllara sığabilecek olaylar, Ortadoğu'da son 10 yıl içinde gerçekleşmiştir. 11 Eylül saldırılarının tetiklemiş olduğu Amerika'nın Irak'ı işgali, kışa dönen Arap baharı, Suriye iç savaşı, Irak'taki siyasi ve sosyal karışıklıklar, hem bölgesel hem de küresel düzeyde kaygı uyandıran İran nükleer programı ve tüm bunlarla bağlantılı olarak gelişmekte ve yükselmekte olan etnik ve mezhepsel tansiyonlar yukarıdaki duruma dair güçlü birer örnektir.

Türkiye; bu coğrafyada meydana gelen gelişmelerden, bölgeyle paylaştığı ortak tarih, kültür, medeniyet, etnik ve mezhepsel yapı dolayısıyla doğrudan etkilenmektedir. Benzer şekilde coğrafi konumu itibariyle Gaziantep, Türkiye-Suriye sınırında bulunan bir il olarak Ortadoğu'daki gelişmelerden, Türkiye'nin diğer illerinden, çok daha fazla etkilenmektedir.

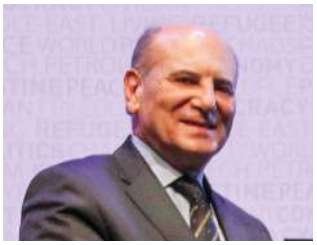
Örneğin şu an itibariyle Gaziantep bölgesinde bulunan Suriyeli misafir sayısı 400 bini çoktan aşmıştır. Bu yüzden, Gaziantep'te kurulmuş olan Hasan Kalyoncu Üniversitesi doğal olarak etrafımızda gelişen olaylardan etkilenmekte ve yaşanmakta olan problemlere, resmi ve sivil kurumlarla birlikte, çözüm önerileri üretmeyi hedeflemektedir. Biz de mevcut gelişmelerin ışığında ve belirlenen amaçlar doğrultusunda siyasi, ekonomik ve sosyal boyutlarda sorunlara yaklaşabilecek akademik çalışmalar yapmak ve resmi kurumlar, sivil toplum kuruluşları ile ortak projeler üretmek amacıyla KalMEC'i açtık.

İleriye Dönük Hedefleriniz Nelerdir?

İlk akademik yılımızda yoğun katılım gösterilen birçok etkinlik gerçekleştirdik ve böyle bir düşünce kurumuna ne kadar ihtiyaç duyulduğunu gösterdik. Ancak yapılan ve gerçekleştirilen tüm ziyaretler, konuşmalar, çalışmalar geçmiş dönemde kaldı. Şimdi belirlenen plan ve program kapsamında önümüzdeki yıl, nasıl geçmiş yılın biraz daha üzerine çıkacağımızı düşünmek durumundayız.

Ortadoğu'ya ve Ortadoğu çalışmalarına duyulan ilgi her geçen zaman artış göstermektedir. Bizim de bu doğrultuda hem Merkez'in etkinliğini, uluslararası alanda bilinirliğini artıracak işbirliği projelerine girişmemiz hem de stajyer öğrencilerimizi bir sonraki akademik hayatlarına daha hazır hale getirecek yetkinliğe çıkarmamız gerekmektedir.
Bu çerçevede disiplinlerarası çalışmaları geliştirmesi bağlamında Hasan Kalyoncu Üniversitesi'ndeki diğer bölümler ile çok amaçlı ve çok boyutlu işbirliğini sağlayacak girişimlerde bulunacağız. Merkez'in akademik yetkinliğini artırmak için de lisans ve yüksek lisans öğrencilerinin Ortadoğu çalışmalarını içeren projeler ve tezler üretmelerinin altyapısını oluşturacak konferans, sempozyum ve konuşma serileri düzenleyeceğiz. Bir başka proje aşamasında olan çalışmamız ise Ortadoğu Siyaset Akademisi'nin açılmasıdır. Bu şekilde bilinirliği, akademik yeterliliği ve farkındalığı artırmayı amaçlamaktayız.

Dünya Nükleer Silahsızlanma Günü'nün 70'nci yılında "İran Nükleer Programı Anlaşması" bir başarıdır.

Doç. Dr. A. Serdar Erdurmaz
HKÜ, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı

Yetmiş yıl evvel, Ağustos başında ABD tarafından ilk defa kullanılan nükleer bombalar hayal bile edilemeyecek büyük tahrip gücü ile Japonya'nın Hiroşima ve Nagazaki şehirlerini ortadan kaldırmış ve yüzbinlerce kişinin ölümüne neden olmuştur. Bu ölümlerin bir kısmı hemen bombanın patlamasıyla diğerleri ise nükleer radyasyon etkisiyle günler, haftalar ve hatta aylar, yıllar sonra gerçekleşmiştir. Bu olaylardan sonra, Birleşmiş Milletler'in (BM) en temel görevlerinden birisi tekrar bu vahşetin yaşanmasına neden olacak ortamın yaratılmasını engellemek olarak belirlenmiştir. Bu çaba özellikle Soğuk Savaşın sona ermesiyle hız kazanmıştır. Bu bağlamda İran'ın 2003 yılında ortaya çıkan gizli nükleer faaliyetleri bütün dünyanın tepkisini çekmiş ve bu programın kontrol altına alınması çalışmaları bu güne kadar inişli çıkışlı olarak devam etmiştir. Bu gün gelinen noktada İran ile uzlaşma sağlanarak, nükleer silah üretiminin engellenmesi işlemi gerçekleştirilmiş görünmektedir.

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin Daimi Üyesi olan 5 ülke ve Almanya'nın oluşturduğu koalisyon uzun ve sancılı müzakereler sonucunda karşılıklı mutabakat sağlayarak anlaşma imzalamışlardır. BM Güvenlik Konseyi Daimi Üyesi ülkeler; ABD, İngiltere, Fransa, Rusya ve Çin'dir.

Yapılan anlaşmanın sonucunda İran'ın nükleer enerjiyi barışçı amaçlarla kullanması ve bu konuda gerekli üretimi yapması hakkı İran'a tanınmıştır. Nükleer Silahların Yayılmasının Önlenmesi Anlaşması (NPT) kapsamında nükleer silaha sahip olmayan ülkelerin nükleer enerjiyi, tıbbi ve enerji kay-

nağı sağlanması amaçları ile kullanılmasını öngörmektedir. Ancak, nükleer silah üretimi ve bu konuda gösterilecek çabalar yasaklanmaktadır. İran bu anlaşmaya taraftır.

İran ile 5+1 arasında yapılan anlaşma bu kapsamda ele alındığında her iki taraf içinde kazançlı sonuç getiren bir mutabakat izlenimi vermektedir. Konuyu İran açısından ele aldığımızda üç ayrı konuda kazançlı çıktığını değerlendirebiliriz. İlki, 2006 yılında başlayan ve BM'in İran aleyhine 6 kararı ile oldukça sert bir çıkışla başlayan müzakerelerin ilk safhasında Başkan Bush İran'ın nükleer ile ilgili her türlü faaliyetine kayıtsız şartsız son vermesi şartı bu anlaşmada ortadan kalkmıştır. Bu İran'ın nükleer enerjiyi barışçıl amaçlarla kullanması doğrultusundaki faaliyetlerini de önlemeye yönelik bir talep olarak ele alınmaktaydı. Başkan Obama'nın bu safhada ortaya koyduğu yaklaşımda ise, İran'a barışçı amaçlarla kullanılacak nükleer program uygulama hakkı NPT gereği olarak kabul edilmiştir. Bu İran açısından bir başarı olarak ele alınmalıdır. Bu anlaşma ile İran nükleer tıp için gerekli % 3,5'un biraz üstünde zenginleştirme yapabilecektir. Diğer bir değişle, bir kısım nükleer tesisleri faaliyetini sürdürebilecek ve sınırlı zenginleştirme yapabilecektir. Diğeri ve en önemlisi ise, ülkeye karşı uygulanan ambargoların tedrici olarak kaldırılmasıdır. Bu İran ekonomisine ciddi bir tesir icra ederek, halk üzerindeki baskıları önemli bir ölçüde hafifletecektir. Bunun yanısıra, İran'ın batı ve özellikle ABD ile ilişkilerini düzeltmesi bölge siyaseti üzerinde İran'ın bir şekilde daha etkin olmasına neden olabilecektir. Etkilerini ilerideki gelişmelerle izleyebileceğimiz bu durumun Türkiye açısından hassasiyetle değerlendirilmesi öncelikli bir konu olarak görülmelidir.

ABD ve BM ve batı açısından bakıldığında ise, İran Uluslararası Atom Enerji Ajansı (UAEA) denetimine girmeyi kabul etmiştir. Buna bağlı olarak, UAEA tarafından nükleer silah üretimine yönelik faaliyette bulunabileceği belirlenen bir kısım nükleer tesislerinin kapatılması veya faaliyetini başka alanlara dönüştürmeleri sağlanabilecektir. Anlaşıldığı kadarı ile bu anlaşma ile İran'ın nükleer silah yapmaya yönelik bütün faaliyet ve tesisleri kontrol altına alınmış ve gelecekte de bu kontroller sıkı bir şekilde sürdürülecektir. Yapılan anlaşma ABD Başkanı Obama açısından ikinci dönemde kendisini tarihe başarı olarak yazdıracak bir sonuç getirmiştir. İran açısından bakıldığında ise, hem ambargonun kaldırılması sağlanırken, nükleer barışçı programın devamı sağlanması suretiyle İran halkı onurunu korumuştur. İran'ın ABD ile kopan ilişkilerini masa başına taşıması ise bir ayrı kazanç olarak görülmelidir. Globalizm açısından bakıldığında ise, Orta Doğu'da nükleer bir İran'ın varlığı önlenmiş veya en azından şu an için sınırlandırılmıştır.

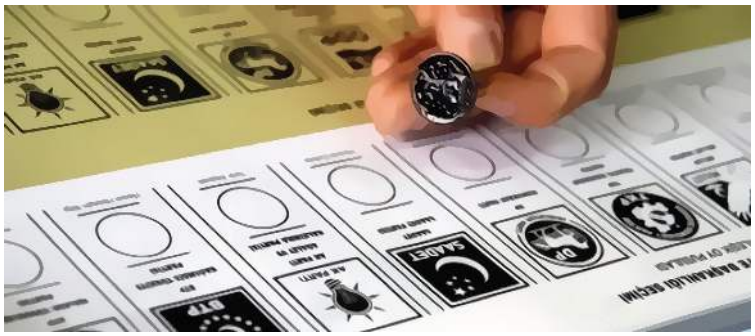
2015 Parlamento Seçimleri ve Kürtler

Ortadoğu'da ve özellikle Türkiye'nin yakın çevresinde yaşanan siyasi ve jeopolitik gelişmeler Türkiye ve İslam coğrafyası açısından endişe verici boyutlara ulaşmıştır.

Yrd. Doç. Dr. Bilal ÇIPLAK
KalMEC Müdürü

Yaşanan gelişmeler iyi tahlil edilemez ve bölge devletleri tarafından doğru politikalar izlenemezse, Ortadoğu'da istenmeyen yeni jeopolitik oluşumların ortaya çıkması engellenemez.

Ortadoğu denkleminde, Türkiye, İran, Irak ve Suriye'ye dağılmış olan Kürtler en önemli pozisyonu işgal etmektedir. Suni sınırların yarattığı ayrılık devletlerin sınırları içerisinde bulunan Kürtlere yönelik farklı politikalar izlemelerini de beraberinde getirmiştir. Buna karşın söz konusu coğrafyada her on yılda bir yaşanan savaşların neden olduğu değişim Suriye iç savaşı ile farklı bir boyuta taşınmıştır ve Irak'ın kuzeyinde *de facto* olarak ortaya çıkan Kürt devletine benzer bir oluşum Suriye'nin kuzeyinde de görülmeye başlanmıştır. Türkiye'nin savaş hususundaki retoriğinin samimi mi olduğu ya da Türkiye'nin savaş dilini bir caydırıcılık unsuru olarak mı kullandığını yakın zaman içinde göreceğiz. Fakat

Türkiye'nin, güney sınırımızda meydana gelen gelişmelere yönelik izlediği politikada radikal bir strateji değişikliğine gitmeden önce, Haziran 2015 Parlamento seçim sonuçlarını ciddi bir şekilde analiz etmesi gerekmektedir.

AK Parti'nin son seçimlere kadar Kürtlerin yaşadığı bölgelerde dominant parti olması, Türkiye bütünlüğü açısından çok pozitif bir durum oluşturmaktaydı. Haziran 2015 seçimleriyle, Kürt grupları (dindar, Marxist, ayrılıkçı ve Türkiye'nin bütünlüğünü benimsemiş) HDP'ye destek vererek, büyük oranda bütünleşme sürecine girmişlerdir. Bu şekilde Doğu ve Güneydoğu illerinde, AK Parti, yerini birinci parti olarak HDP'ye bırakmıştır.

Her ne kadar Kürtlerin birlikte hareket etmeleri bir sorun teşkil etmiyor olsa bile, yakın döneme kadar, ayrılıkçı bir söylem benimseyen HDP etrafında birleşmeleri bazı kesimlerde haklı olarak kaygı uyandırmaktadır. Bu kapsamda HDP'nin Türkiyelileşme adına yaptığı açılımların başarıyla devam ettirilmesi, Türkiye bütünlüğü açısından elzem gözükmektedir. Öteki taraftan Türkiye'nin güney sınırında hızlı bir Kürt yapılanması süreci işlemektedir.

Türkiye'deki Kürt bütünleşmesinin Irak'ın ve Suriye'nin kuzeyindeki Kürt yapılanmasıyla nasıl bir etkileşim içine gireceği ve nasıl bir sentez oluşturacağını ise ancak bölgedeki devletlerin ve süper güçlerin Kürtlere

yönelik politikaları belirleyecektir. Artık iç ve dış meseleleri birbirinden bağımsız olarak düşünemeyiz. Umudumuz Türkiye Kürtlerinin Anadolu mozaiğinin bir parçası olarak Türkiye demokrasisine katkılarının artarak devam etmesidir. Bu durumda, Türkiye'nin yapacağı iş, kendi Kürtlerini küstürmeyecek ve yabancılaştırmayacak politikalar izlemesidir. Unutulmaması gerekir ki güney sınırında atılacak her adım, Türkiye Kürtlerini olumlu ya da olumsuz olarak etkileyecektir. Bu yüzden karar vericilerin, bölgedeki gelişmelere yönelik kullanacakları politika araçlarında oldukça dikkatli davranmaları gerekmektedir.

Avrupa'nın Enerji Güvenliği Sorunsalında Ortadoğu

Avrupa Birliği (AB) küresel enerji sisteminde en çok enerji tüketen ve enerji ithal eden aktörlerin başında gelmektedir. Bu noktada, istikrarlı ve güvenilir bir şekilde enerjiye erişme AB için elzemdir.

Yrd. Doç. Dr. Sezer ÖZCAN
HKÜ, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü

Enerji kaynaklarının enerjiyi ihraç eden ülkeler tarafından politik bir silah olarak kullanılması, bu ülkelerin bölgelerinde ve kendi iç dinamikleriyle yaşamış oldukları siyasi, ekonomik, sosyal ve toplumsal sorunlar, Avrupa'yı enerji tedarik yollarının çeşitlendirilmesi adına yeni politikalar geliştirmeye sevk etmiştir. Bu çerçevede, Avrupalı politika-yapıcılar güvenlik stratejileri geliştirerek tedarik yollarını çeşitlendirme eğilimi göstermişlerdir. Bu konu, Avrupa Komisyonu tarafından, 25 Şubat 2015 tarihinde yayınlanan AB'nin yeni Enerji Birliği (Energy Union) stratejisinde de vurgulanmıştır. Ancak, tedarik yollarının basitçe çeşitlendirilmesi enerji güvenliğini sağlamada gerçekten bir ölçü müdür? Esasında bu soruya cevap vermek için enerji ithal ettiğiniz ülkenin güvenilirliğine ve istikrar durumuna bakmak yeterli olacaktır. Çünkü her ne kadar çok çeşitli tedarik yolları bulsanız da, enerjiyi satın aldığınız ülkenin güvenilirliğine inanmıyorsanız tam anlamıyla enerji güvenliğini sağlamış olmazsınız.

Avrupa Komisyon'unun yayımlamış olduğu strateji belgesinde enerji güvenliği konusunda gaz tedarik yollarının genel olarak Cezayir, Türkiye, Azerbaycan, Türkmenistan, Ortadoğu ve Afrika üzerinden çeşitlendirilmesi öneriliyor. Ancak, gaz tedariğinin sağlanacağı bu ülkelerin iç ve dış politikalarına baktığımız zaman hiçbirinin istikrarlı olduğunu söyleyemeyiz.

Rus petrol ve doğalgazının Avrupa'ya aktarılmasında ana geçiş noktası olan Ukrayna'nın 2013 yılından itibaren Rusya'yla

yaşamakta olduğu krizden dolayı Türkiye, Avrupa için cazibesini daha da artırmış gözüküyor. Ancak Türkiye'nin güney sınırında 2011 yılından itibaren devam eden Suriye savaşı, bu savaştan dolayı 2 milyonun üzerinde Suriyeli'nin Türkiye'ye sığınması ve sınırda DAEŞ terör örgütünün (ed-Devlet'ül İslâmiyye fi'l Irak ve'ş Şam) terör faaliyetleri Türkiye'yi de ekonomik, siyasi ve toplumsal olarak istikrarsızlığa sürüklediğini ifade edebiliriz.

Diğer taraftan, Ortadoğu ve Kuzey Afrika ülkeleri, özellikle Cezayir, Komisyon tarafından Rus gazına alternatif gaz tedariği sağlayan adaylar olarak görülüyor. Ancak, Cezayir için gelecekte gaz ihracatının ömrünün çok uzun olduğunu söylemek pek gerçekçi gözükmüyor. Ayrıca, Arap Baharı sonrası gelişen olaylar neticesinde Cezayir'in de bundan nasibini alması, ülkede yaşanan kaos ortamından dolayı yaşanan siyasi ve ekonomik kriz ve son olarak Kuzey Afrika ve Ortadoğu'da meydana gelen yeni terör faaliyetleriyle birlikte Cezayir'in kısa vadede istikrarı sağlayacağı öngörülmüyor. Bu noktada, DAEŞ gibi terör örgütlerinin enerji kaynaklarının büyük bir bölümünün bulunduğu Kuzey Afrika ve Ortadoğu coğrafyasında varlıklarını sürdürmesi, Avrupa enerji güvenliği ve enerji tedarik yollarını çeşitlendirme noktasında çok büyük bir tehdit unsuru olarak karşımıza çıkıyor.

Sonuç olarak, bahsedilen bu zorluklar gösteriyor ki Avrupa'nın enerji dış politikasında gaz kaynaklarına erişim politikası çok riskli bir strateji olarak duruyor. Bu gerçek de ne Avrupa'nın enerji güvenliğini garanti edebilir ne de Avrupa'nın komşu ülkelerindeki istikrara yardım edebilir. Çeşitlendirmeyi Rusya dışında yapmayı başardığı ölçüde, Avrupa'nın öncelikle enerji talebinin azaltılmasına ve yenilenebilir kaynakların çoğaltılmasına yönelik alternatif teknolojilere odaklanması gerekiyor.

İsmail Karakaş
HKÜ, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü

Stajyerlerden Notlar

Hasan Kalyoncu Üniversitesi'nin yanı sıra KalMEC'in de ilk mezunu olmak ayrı bir gurur kaynağı oldu benim için. Açıkçası başlarken biraz tereddüt yaşadım. Çünkü yaptığımız iş gerçekten çok ciddi bir işti. Ortadoğu üzerine çalışmalar yapmak ve çalışmaların hocalarımız tarafından değerlendirilecek olması beni heyecanlandıran unsurların başında gelmekteydi.

KalMEC'teki staj ile birlikte bundan sonraki hayatımda hangi alana yöneleceğime dair kafamda bir şeyler şekillendi. Artık önümü daha rahat görebiliyorum. Lisans hayatımız boyunca gördüğümüz teorik bilgiler KalMEC'teki stajımızla birlikte pratiğe döküldü.

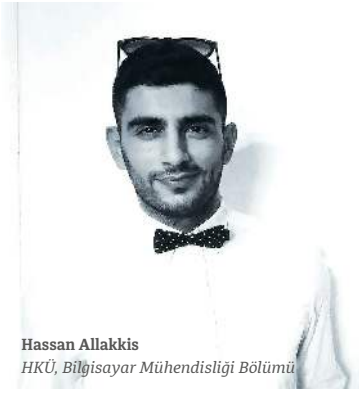
Araştırma konularımız alenen seçilmiş konular olmadığı için bilgi ve fikir üretme yönünden oldukça geliştiğimi düşünüyorum. Emeği geçen bütün hocalarıma teşekkürü bir borç bilirim.

Rusya-IŞİD Ekseninde Çeçen Mücahitler

Irak Şam İslam Devleti (IŞİD) ya da yeni adıyla 'İslam Devleti' Ebu Musab el-Zerkavi tarafından 1999 yılında 'Cemaat et-Tevhid ve'l Cihad' adıyla kurulmuştur. Daha sonra grup Irak el-Kaidesi adıyla 2003 Irak işgalinin ardından koalisyon güçleri ve Irak güvenlik güçlerine karşı ayaklandı. Örgüt, Ocak 2006'da diğer küçük Sünni gruplarla birleşip ''Mücahidin Şura Konseyi'' adını aldı. Bundan kısa bir süre sonra da 'Irak İslam Devleti' adını alarak etkisini artırmaya başladı. Bu dönemde özellikle Irak işgali sonrası Şii baskıların artması sonucu ayrımcılığa uğrayan Sünni Irak ordusu ve Saddam Hüseyin'den arda kalan subaylar örgüte büyük katkı sağladı. El Anbar, Ninova ve Kerkük bölgelerinde etkili olmaya başlayan örgüt Suriye'deki iç savaştan sonra faaliyet alanlarını buraya yönelterek Rakka, Idlib, Deyr ez-Zor ve Halep'te emirlikler kurmuş ve 'Irak Şam İslam Devleti' adını almıştır.

Bölgede giderek güçlenen IŞİD zamanla selefi ideolojisinden uzaklaşarak Şii düşmanlığı ve ümmetçi-hilafet ideolojisine yöneldi. Bu bağlamda Suriye'de El Kaide bağlantılı olan El Nusret cephesiyle çatışmalara girdi ve birçok cihatçıyı kendi yanına çekmeyi başardı. Katılım gösterenler arasında yoğunlukla Çeçen savaşçılar da yer almaktadır. Çeçen mücahitlerin IŞİD saflarında savaşmalarını anlamak için Rusya-Çeçen savaşlarının arka planına göz atmak gerekmektedir. Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonra bölgedeki etnik gruplar bağımsızlıklarını ilan etmek istemiş, bu da Ruslarla Çeçenler arasında şiddetli çatışmaların yaşanmasına sebep olmuştur. Rusya 1994 ve 1999 yılında yapılan

savaşlarla bu bağımsızlık mücadelesinin önüne geçmek istemiş fakat Çeçenler sayısız şehit vermelerine rağmen mücahitler yetiştirmeye devam etmişlerdir. Savaşlar sonunda Hasavyurt Antlaşması imzalanmıştır Bu dönemden itibaren bölgede Radikal İslam rüzgârı daha sert esmeye başlamıştır. Çeçenistan başta olmak üzere bütün Kafkasya'da Vahhabilik hızla yayılmaya başlamıştır. Çeçenistan'da seçimlerden sonra bile mevcut şartların değişmemesi Vahhabi grupların güçlenmesine uygun bir zemin oluşturuyordu. Çeçen savaşçıları Suriye'de büyük yükselişte olan ve günden güne büyük nüfuz elde eden IŞİD'in arkasındaki en büyük savaşçı gruplarındandır. Suriye'deki cihada olan katılımların en büyük sebebi Çeçen savaşçılara vaat edilen topraklar ve maddi kazançlardır. Çeçen savaşçılarının bir kısmı IŞİD'e sadece eğitim amaçlı katılıp askeri eğitimini alıp, tekrar Kafkasya dağlarına dönerken büyük bir kısmı da doğru olan cihadın IŞİD'le birlikte yapılan cihat olduğunu düşünüp IŞİD saflarında savaşıyorlar. Tabi bir kısım Çeçen gruplar da IŞİD'i destekleyenleri kafir olarak görüyor. Sonuç olarak Çeçen savaşçılar arasındaki bu anlaşmazlık ve Çeçenlerin Rusya dışında buldukları alternatif savaş sahalarına yönelmeleri Rusya'nın lehine bir durum olmuştur. Rusların yıllardan beri korkulu rüyası olan Radikal İslam günden güne Rusya'yı terk ediyor.

Hassan Allakkis
HKÜ, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü

Uluslararası İlişkiler Ofisi'ndeki iş arkadaşlarım sayesinde KalMEC'in adını duydum ve Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler bölümünden diğer bir çok arkadaşımla birlikte ilk toplantılarına katıldım. Daha sonra bahar döneminde 3 ay çalışmak için staja başvurdum.

Kendi alanım mühendislikten farklı olan siyasi bilimler alanında araştırmalarım üzerinde nasıl çalışmam gerektiğini

The Syrian Escape To Europe

Some Syrians do not give up trying to reach the EU. Some of them try three, four, and maybe five times to reach Greece, which is the easiest to get. Many other Syrians try to get to the other EU countries, such as Malta, Italy, and Spain. Their journey to escape is sure not for free. Each time, each of them should pay 2200€ to travel from Istanbul or Izmir, Turkey to any point in the Greek soil. The cost to reach Sweden is 13000€, and it is 9000€ to reach Germany or Austria.

People fleeing the conflict in Syria can take three different routes to Europe. Arriving to the EU, the groups gain similar statuses. The first route is the land route from Turkey to Greece or Bulgaria. Of course, their immigration status could be regular or illegal on the basis of their EU visa ownership. If the Syrian escapes do not have a visa, they have two options: 1- Applying for asylum and 2- Staying in an irregular situation. The Syrian escapes after successfully reaching the EU, they could either remain in the very first country they arrive in Europe or continue their

öğrendim ve bu çalışmalarım Avrupa Üniversitesi'nde Avrupa Araştırmaları bölümü master programına katılmam için referans oldu.

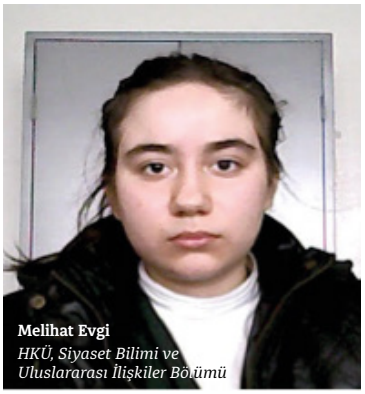
KalMEC, üniversite bünyesinde sosyal hayatı ve çok önemli konuları tecrübe etmek için harika bir seçimdir. KalMEC'te kazandığın en küçük bir deneyim gelecekteki çalışmaların, uluslararası ilişkiler ya da siyasi bilimler alanındaki kariyerin için çok büyük bir referans olabilir.

travel to another country. Out of all those who reach the EU by land, only those applying for asylum and those detected as irregular migrants are reflected to the statistics.

The second strategy to reach the European soil is by using the air route. These groups of Syrians could be flying from any country to directly to an EU member state. The immigration status of these immigrants is indicated as the ordinary travelers that come from a third country. Syrians are registered at the external border; however, no statistic of ordinary travelers is routinely kept in the EU level on the basis of the country of origin. Thus, the actual numbers of Syrians that use this route to reach Syria is not known.

The third strategy of the Syrian escapees to get to the European soil is through the sea route across the Mediterranean to Greece, Cyprus, Malta, or Italy (and possibly to France and Spain). Only those lacking regular entry documents take this route to Europe. This group of Syrians is counted as irregular immigrants if they successfully complete their journey to Europe. After their arrival to Europe, some of they apply for asylum in the country of their arrival. However, as it is often observed in media, using the sea route is the most dangerous and costs the lives of thousands of Syrians.

Currently, a high number of Syrians live outside their countries, particularly in Turkey, Lebanon, and Jordan. The number of Syrians that live in the EU countries is insignificant. Most of Syrians that live in the EU are either well-educated professionals or upper class Syrians. The Syrians that are in a crude position live in the neighboring countries. For example, only in Turkey 3 million Syrians live. Turkey has spent around USD 6.5 billion on Syrian refugees in Turkey. The EU policy is constructed based on the strategy that keeps the needy Syrians outside and bringing the well-educated and rich Syrians inside the EU soils. However, the EU does send monetary aid to the refugees living in Jordan and Lebanon. Nevertheless, the EU, especially when compared with Turkey, is being severely criticized for acting selfish and not opening its borders for the needy Syrian asylum seekers.

Melihat Evgi
HKÜ, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü

Hasan Kalyoncu Üniversitesi bünyesinde bulunan KalMEC'de stajyer ve araştırmacı öğrenci olarak bulunmamın bana birçok avantajları oldu. Öncelikle merkezin incelemiş olduğu araştırma alanının -Ortadoğu- olması ve bölgeyle coğrafi anlamdaki yakınlık başlı başına bir avantajdır. Ayrıca bölge halkıyla diyalog içine girebilme, bölgedeki üniversite hocalarının meydana gelen ya da gelmesi muhtemel krizlerle ilgili görüş ve önerilerini ilk ağızdan dinleyebilme, toplumsal sorunları inceleyebilme v.b. gibi birçok katkıları da mevcuttur. Staj esnasında uluslararası ilişkiler alanında merkezin rehberliğinde seçilen konuda araştırma raporu hazırlayıp, güncel konularda değerlendirmelerde bulunmakla beraber çalışmalarımı sunumlar aracılığıyla paylaşarak bilimsel araştırma konusunda bir deneyim yaşadım. KalMEC'in gerçekleştirdiği akademik panellere katılım sağlamış olmam ise söz konusu alanlardaki bilgi seviyemi artırdı.

Tarihsel Perspektiften Sovyet Rusyası'nın Suriye Politikası

Sovyetler Birliği'nin (SB) ve Rusya'nın Suriye politikasını Soğuk Savaş dönemi ve sonrası olmak üzere iki ayrı düzlemde ele almak mümkündür. Soğuk Savaş sonrası dönemdeki Suriye-Rusya ilişkilerine bakılacak olursa, söz konusu dönemle Soğuk Savaş dönemi Suriye-SB ilişkilerinden çok farklıdır ve bu farklılık değişen uluslararası koşulların sonucudur. Soğuk Savaş döneminde meydana gelen Arap-İsrail savaşı ve Ortadoğu'da yaşanan her gelişme (Bağdat Paktı, Camp David Andlaşması v.b.) Rusya ve Suriye'yi birlik yapmak zorunda bırakmıştır. Suriye tarafından bakıldığında ise İsrail faktörü başta olmak üzere diğer birçok etken nedeniyle SB'nin müttefiki olarak hareket etmek, ulusal çıkarların korunması adına bir zorunluluk olarak görülmekteydi.

Soğuk Savaş sonrası dönemde Rusya ve Suriye ilişkileri gerileme devrine girmiştir ve bu durum en büyük müttefikini kaybeden Suriye'nin ulusal politikalarını revize etmesine neden olmuştur.

Sovyet sonrası dönemde Rusya'nın Ortadoğu'da yakından ilgilendiği bir başka önemli mesele ise Arap-İsrail sorunu olmuştur. SSCB döneminde İsrail karşıtı bir Arap Birliği'nin kurulmasını destekleyen ve bu ülkeyle ilişkilerini sınırlı tutan Moskova'nın, bugün için bölgedeki en önemli ticari ortağı İsrail'dir.

Arap Baharı Rusya-Suriye ilişkilerinde önemli bir nokta Tartus ve Lazkiye limanlarıdır. Suriye'deki Tartus ve Lazkiye limanı ve buradaki Rus askerî varlığı önemli rol oynamaktadır. Suriye'deki Tartus limanı, Soğuk Savaş sırasında Ruslar tarafından bir ikmal ve bakım üssü olarak kullanılmıştır. Tartus limanı, Suriye'nin diğer bölgeleri ile son derece önemli demiryolu ve karayolu bağlantılara sahip bir liman ve bununla beraber Rusya Tartus üssü sayesinde Akdeniz'de boy göstermeye devam edebilir. Rusya'nın Akdeniz deniz politikasının unsurlarından birisi olan Tartus üssü Rusya ve Suriye açısından çok önemli değer taşımaktadır.

Arap Baharı ile Rusya'nın politikasına değinmek gerekirse, en başta Rusya'nın Ortadoğu'da yaşanan gelişmelere hazırlıksız yakalandığı bir gerçektir. Bunun göstergelerinden biri de Rusya'nın Tunus Libya ve Mısır'daki olaylar karşısında sessiz kalması ve "bekle ve gör" siyaseti izlemesidir. Moskova'nın bu siyaseti takip etmesinin nedeni bu gelişmelerin çok hızlı bir şekilde yayılmasına hazırlıksız yakalanması ve buna bağlı olarak üst düzey Rus yetkililerinin Rusya'nın izlemesi gerektiği siyaset ile ilgili ortak bir görüşe sahip olmamalarıdır. Libya ile ilgili Dmitriy Medvedev ile Vladimir Putin arasında yaşanan fikir ayrılığı, bunun önemli göstergelerinden biri olmuştur. Rus yetkililerinin önem verdiği husus, sorunların barışçıl yollarla çözülmesi ve dış müdahalenin mümkün olduğu kadar engellenmesidir. Böylece Rusya bir taraftan ABD'nin bölgeye girerek yerleşmesini engellemeye, diğer taraftan da arabuluculuk yaparak kendi etkisini artırmaya çalışmaktadır. Sonuç itibariyle, Rusya ve yükselen güçler için çok kutupluluğun sınavı olan Suriye kolay kolay vazgeçilebilecek bir Ortadoğu ülkesi değildir ve Rusya'nın Suriye'ye atfettiği Ortadoğu'daki gelişmeler açısından gözetleme kulesi niteliği ise Rusya'nın Suriye'yi kaybetmek istememesinin temel gerekçelerindendir.

Mahir Öztürkmen
HKÜ, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü

KalMEC, araştırma ve geliştirme ruhu kazandırdı farklı kaynaklarla tanışma ve bilgi edinme fırsatım oldu ayrıca yabancı dil bilgisinin önemini daha iyi kavrama imkânım oldu.

KalMec'de staj görmüş olmam sadece söz konusu coğrafi bölge ile ilgili bilimsel ve pratik çalışma alanı kazanmış olmamın yanı sıra bünyesinde bulunan değerli hocalarımızın sağladığı disiplinli bir çalışma sahası oluşturmaları, doğru hedeflere yönlendirmeleri ve birçok pozitif yaklaşımları açısından takdire şayan bir Ortadoğu Araştırmaları Merkezidir, bana katkılarından dolayı öncelikle KalMEC müdürümüz Yrd.Doç.Dr Bilal Çıplak ve KalMEC Müdür Yardımcımız Yrd.Doç.Dr Sezer Özcan ve çok değerli Uluslararası İlişkiler Bölümü hocalarıma teşekkürlerimi borç bilirim.

Yemen Arap Cumhuriyeti'nin Tarihsel Gelişimi ve 2000 Sonrası Türkiye-Yemen İlişkileri

Yemen, tarihte Mısırlılar, Romalılar, Farslar, Portekizliler, Türkler ve İngilizler'in belirli dönemlerde hâkimiyetine girmiştir. Türkiye-Yemen tarihsel ilişkileri ise Osmanlı dönemine dayanmaktadır. Günümüzde hala Osmanlı döneminin tarihsel izlerini Yemen'de görmek mümkündür. Yemen'in kimlik yapısı Sünniler, Şiiler, Zeydiler, Yahudiler, Hristiyanlardan oluşmaktadır.

Husiler Şiiliğin kolu olan Zeydi koluna mensup ve nüfusun %30'unu temsil eder. Zeydiler ve Sünniler arasındaki en önemli fark Zeydilerin Hz. Ali'den sonra hiçbir halifeyi tanımamasıdır ve Zeydiler'de kendilerinin peygamber soyundan geldikleri inancı hâkimdir.

Yemen'in etnik sorununu çözümlememesi sonucu Husi isyanları çıkmıştır. Husi isyanlarına katılanlar belli bir ideolojiye sahip Batı karşıtı İran ile siyasi bağları olan kişiler, Zeydi ve Haşimi kimliğini savunan gruplar, maddi çıkarları olan silahlı gruplar, devlet şiddetine karşı çoğunluğu temsil eden aşiret gruplarıdır.

Yemen-Türkiye arasında arada siyasi sorun olmamasına rağmen, kültürel ve ekonomik kopukluk uzun yıllar devam etmiş olup, iki ülke arasında ilişkiler 2000'li yıllar sonrasında gelişme göstermiştir. Cumhurbaşkanı Abdullah Salih'in ziyareti öncesi ise 7 Eylül 2005 tarihinde Ankara'da imzalanan"Türkiye-Yemen Karma Komitesi Üçüncü Dönem Toplantısı Protokolü'nün" onaylanması işlemi gerçekleştirilmiştir.

Protokol kapsamında ticari, kültürel, enerji, sağlık ve turizm gibi birçok alanda ortak çalışmaların yapılması kararlaştırılmıştır. İki ülke arasında devlet başkanları düzeyinde ilk ziyaret Ali Abdullah Salih'in 2008 yılında Abdullah Gül'ü ziyareti ile gerçekleşmiştir. 2009 yılında Dışişleri Bakanı Ali Babacan Yemen'e resmi bir ziyaret düzenlemiştir. Yemenliler Babacan'ı karşılarken Osmanlı valisine uygulanan protokolü uygulamıştır. Yemen iç savaşının başlamasından sonra

Dışişleri Bakanlığı tarafından yapılan resmi açıklamalarda Yemen'in toprak bütünlüğünün desteklendiği açıkça ifade edilmiştir. Haziran ayında Şii güçler ile hükümet birlikleri arasındaki gerginliğin silahlı çatışmalara dönüştüğü günlerde, 18 Haziran 2009'da Dışişleri Bakanlığı tarafından konuya dönük yapılan açıklamada "Türkiye, Yemen'in istikrarını, ulusal birliğini ve toprak bütünlüğünü desteklemektedir" ifadesi kullanılmıştır.

Yemen'deki iç savaşın ana sebebi olarak İran-Suudi rekabetine dikkat çekiliriken buna ek olarak Kuzey Yemen'deki aşiretler arası çatışmalar, Şii-Sünni mezhep gerginliği, Abdullah Salih sonrası iktidar değişikliği ve Zeydilerin iktidar rekabeti de nedenler arasında sayılmaktadır. Sonuçta tüm bunların iç savaş sürecinde kısmi anlamda da olsa rol oynadığını belirtmek gerekir. Bu çerçevede Yemen İç Savaşı'nın kısa sürede son bulmayacağını ve bölgedeki çatışma dinamiklerini daha da tetikleyeceğini öngörebiliriz.

2014
2015 Yılı Etkinliklerimiz

Dünya Liderleri Ortadoğu'da Barışı Konuştu

Hasan Kalyoncu Üniversitesi tarafından 19-20 Aralık 2014 tarihlerinde Gaziantep'te düzenlenen ve KalMEC'in etkin şekilde rol aldığı 'Ortadoğu'da Barış: Aktörler, Sorunlar ve Çözüm Arayışları Sempozyumu'nun açılışı Başbakan Yardımcısı Prof. Dr. Numan Kurtulmuş ve NATO Eski Genel Sekreteri Anders Fogh Rasmussen tarafından yapıldı.

Sempozyum kapsamında özel oturumda bir araya gelen Başbakan Yardımcısı Kurtulmuş ve NATO Eski Genel Sekreteri Rasmussen, bölge ülkelerini ve halklarını derinden etkileyen savaşın nedenlerini değerlendirerek dünyayı, Ortadoğu barışı için işbirliğine çağırdılar.

Kalyoncu Ortadoğu Araştırmaları Merkezi ev sahipliğinde gerçekleşen "Ortadoğu'da Barış: Aktörler, Sorunlar ve Çözüm Arayışları Sempozyumu" açılışında bir konuşma yapan Başbakan Yardımcısı Prof. Dr. Numan Kurtulmuş, Ortadoğu'da barışın tesisi için bölge devletlerini, kurumları, üniversiteleri ve sivil toplum kuruluşlarını uluslararası seviyede işbirliğine çağırdı. Kurtulmuş sözlerine şöyle devam etti: "Ortadoğu bölgesinin farklılıklar nedeniyle dağılması değil aksine, farklılıklar nedeniyle zenginleşerek yeniden yapılandırılması gerektiğine inanıyoruz.

Hasan Kalyoncu Üniversitesi'nde

gerçekleşen bu sempozyum sadece bölge için değil, dünya için de büyük önem taşımaktadır."
Açılışta bir konuşma yapan NATO Eski Genel Sekreteri Anders Fogh Rasmussen, son yıllarda Türkiye ekonomisinin ciddi bir biçimde büyüdüğünü, siyasi ve ekonomik istikrarını koruyarak, küreselleşen iş modelleriyle uluslararası yatırımcıların ilgi odağı haline geldiğini belirtti.

Suriye'de yaşanan savaşın bu gelinen refah düzeyinin önünde önemli bir tehlike oluşturduğunu söyleyen Rasmussen, "Türkiye, Suriye halkı için güvenlik anlamına geliyor. Siyaset savaşmak değil müzakere demektir. Suriye'deki iç savaşı durdurmak elzemdir. AB ile Ortadoğu ve Orta Asya arasında önemli bir köprü işlevi bulunan Türkiye'nin bölgede tesis edilecek barış sürecinde önemli bir rolü bulunmaktadır" dedi.

Konuşma Serileri

Şah Fırat Operasyonu ve Ortadoğu'da Son Gelişmeler

Yeditepe Üniversitesi Tarih Bölümü Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Vehbi Baysan'ın katılımı ile gerçekleşen konuşma serilerinde Ortadoğu'da Arap Baharı olarak adlandırılan demokratikleşme hareketleri, Suriye'de yaşanan iç savaş ve radikal terör hareketleri mercek altına alınarak değerli bilgiler verilmiştir.

Yrd. Doç. Dr. Vehbi Baysan
Yeditepe Üniversitesi
Tarih Bölümü Öğretim Üyesi

Yemen'deki Güncel Gelişmeler

Hasan Kalyoncu Üniversitesi Ortadoğu Araştırmalar Merkezi tarafından 20.4.2015 tarihinde 'Yemen'deki Güncel Gelişmeler ve Suudi Arabistan'ın Kararlılık Fırtınası Operasyonu' konulu panel Uludağ Üniversitesi'nden Yemen'li Akademisyen Omar Monassar'ın katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü öğrencilerinin yoğun bir ilgi gösterdiği panelde, genel olarak Arap Baharı sonrası Ortadoğu, Yemen'in bölgedeki ve dünya siyasetindeki rolü, İran ve Suudi Arabistan'ın Yemen üzerindeki çekişmesi ve Yemen'in geleceği ele alındı.

Arş. Gör. Omar Monassar
Uludağ Üniversitesi
Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler

Mesnevi'den Diplomatik Perspektifler

Yıldız Teknik Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi İnsan ve Toplum Bilimleri Öğretim Üyesi Doç. Dr. Süleyman Doğan'ın katılımı ile Mesnevi'den Diplomatik Perspektifler Konferansı düzenlenmiştir. Yoğun katılımın sağlandığı Konferans'ta Sayın Doğan, Mesnevi üzerinden anlam ve manayı ortaya koyacak paylaşımlarda bulunmuştur ve eğitim öğretimin geliştirilmesi açısından Mesnevi'nin sunduğu bakış açılarına değinmiştir.

Doç. Dr. Süleyman Doğan
Yıldız Teknik Üniversitesi
Fen Edebiyat Fakültesi İnsan ve Toplum Bilimleri

AB Bölgesi'ndeki Krizler ve Avrupa Birliği'nin Ekonomik Performansı

Ostrava Üniversitesi'nden gelen misafir öğretim üyeleri Vincenc Kopeček ve Jan Ženka'nın katılım gösterdiği "Avrupa Birliği Bölgesi'ndeki Bölgesel Krizler ve Avrupa Birliği'nin Ekonomik Performansı" dönem içerisinde gerçekleştirilen bir diğer seminer olmuştur.

KalMEC Sivil Toplum Diyalogları

Avrupa Türk İslam Birliği (ATİB), KalMEC'i Ziyaret

09.04.2015 tarihinde Kalyoncu Ortadoğu Araştırmalar Merkezi (KalLMEC), Almanya'da saygın bir sivil toplum örgütü olan, Avrupa Türk İslam Birliği'ni (ATİB) HKU'da misafir etti. ATİB'e bağlı 45 üniversiteli ve liseli gence HKU gezdirilerek, bölümler ve programlar hakkında bilgilendirilme yapıldı.

Öncelikle, Basın ve Halkla İlişkiler Müdürü Alev Kıral'ın Üniversite hakkındaki bilgilendirme konuşmasından sonra, Sayın Rektörümüz Prof. Dr. Tamer Yılmaz öğrencilerin Üniversite ve bölümlerle ilgili sorularını cevapladı.

Daha sonra kampüs alanında akademisyen ve öğrencilerle kısa bir gezi yapıldı. Ayrıca, KalMEC Başkanı Yrd. Doç. Dr. Bilal Çıplak ve KalMEC Başkan yardımcısı Yrd. Doç. Dr. Sezer Özcan'ın ATİB ile birlikte yürüttüğü 'Yasadışı Örgütlere Katılımın Almanya'daki Müslüman Türk Toplumu İçinde Azaltılması' başlığı altındaki Avrupa Birliği projesi kapsamında Almanyalı gençlere projeyle ilgili kısa bir bilgilendirme yapıldı.

Suriye Forumu'nun KalMEC Ziyareti

Nisan ayında (KalMEC) olarak, Suriye Forum'dan Toplum Gelişimi Danışmanı (Community Development Advisor) ve İslamist düşünür Mazen Shaekhan'ı misafir ettik. 'Suriye Krizi'nin Çıkış Sebepleri ve IŞİD'in Geleceği' konulu yuvarlak masa toplantısını KalMEC Başkanı Yrd. Doç. Dr. Bilal Çıplak ve KalMEC Başkan yardımcısı Yrd. Doç. Dr. Sezer Özcan ile gerçekleştirdik. Toplantıda genel olarak selefiliğin geçmişi, bugünü ve yarını, IŞİD'e destek veren bölgedeki ülkeler, Şii-Sünni çatışmasının ana sebepleri, Türkiye'nin mezhep çatışmalarını önlemeye yönelik rolü ve Suriye'ye yönelik eylem planları tartışıldı.

ORSAM'ın KalMEC Ziyareti

01.04.2015 tarihinde (KalLMEC) olarak, Ortadoğu Stratejik Araştırmalar Merkezi (ORSAM) Başkanı Doç. Dr. Şaban Kardaş'ı, ORSAM danışmanı Doç. Dr. Ferhat Pirinççi ve ORSAM'da Araştırmacı Oytun Orhan'ı misafir ettik. 'Suriye Krizi'nin Bölge Ülkelerine Etkileri' konulu yuvarlak masa toplantısını Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü Başkanı Doç. Dr. Ali Serdar Erdurmaz başkanlığında gerçekleştirdik. Toplantıya, Rektör yardımcımız Prof. Dr. M. Hanifi Aslan, KalMEC Başkanı Yrd. Doç. Dr. Bilal Çıplak, KalMEC Başkan yardımcısı Yrd. Doç. Dr. Sezer Özcan ve Kadın ve Demokrasi Derneği (KADEM), Bülbülzade Vakfı, Ortadoğu Sosyal Projeler Vakfı'nın temsilcileri iştirak ettiler.

Toplantı genelinde Suriye krizine yönelik çözüm arayışları, Türkiye'nin Ortadoğu stratejisi, Gaziantep'teki demografik değişim ve sonuçları, Suriye'deki iç karışıklıklar ve karışıklıkların bölgeye yansımaları konuşuldu. Ayrıca, düşünce kuruluşu-üniversite-sivil toplum kuruluşları üçgeninde geleceğe yönelik işbirliği önerileri ortaya konuldu.

Karkamış Çadırkenti, Ziyaret Gözlem Raporu

24 Aralık 2014 tarihinde Hasan Kalyoncu Üniversitesi Ortadoğu Araştırmaları Merkezi olarak Karkamış Suriyeli Misafirler Çadırkenti'ne Yrd.Doç.Dr. Bilal ÇIPLAK, Arş.Gör. Ömer Ertuğrul MERAL, Arş.Gör. Özgür Osman DEMİR ve Mustafa ŞAHİN tarafından gerçekleştirilen ziyaret sonucu bu rapora yansıtılmıştır. Düzenlenen bu ziyaret Kilis ve Nizip konteyner entlerinden sonra Merkez tarafından yapılan üçüncü ziyaret niteliği taşımaktadır.

Genel olarak merkezde yaşayan kişilerin tatminkâr oldukları gözlenmiştir. Buna mukabil çadırkent koşullarının belli bir konfor sunduğu yapılan çadır ziyaretinde de gözlenmiştir. Çadırlar kış şartlarına uygun bir yapıdadır. İçlerinde elektrik ve ısıtma araç gereçleri ilgili birimler tarafından sağlanmıştır. Görevli sosyal hizmet uzmanının aktardığı üzere Suriye'den gelen kişilerin yaşayış biçimlerinden eski hayatlarına kıyasla büyük bir farklılıklar yaşamamaktadırlar. Çünkü savaştan önde büyük bir çoğunluğu kırsal bölgelerde yaşamakta olduklarından ve Karkamış bölgesi ile sürekli ticari alış veriş faaliyetleri yürüttüklerinden yabancılık çekmemektedirler. Asıl sorun bazı kamp kurallarına uyum sağlanması yönündedir. Bu durum zaman ve eğitim faaliyetleri ile gün geçtikçe iyileştirilmeye başlanmıştır.

Kilis Öncüpınar Konaklama Tesisi Ziyareti

Ekibimiz çok verimli ve olumlu bir araştırma ve gözlem gezisi gerçekleştirmiştir. Kampta genel olarak, çok güzel bir nizam ve intizam göze çarpıyordu.

Ayrıca, kampta yaşayan misafirlerin sosyal, dini, psikolojik, barınma, beslenme, ve eğitim ihtiyaçlarina yönelik çok ciddi bir alt yapı oluşturulmuştur.

Bu manzara Türkiye devletinin insan hakları, kadın ve çocuklara karşı mağduriyetin önlenmesi konusunda yaklaşımındaki hassasiyetin dış politikaya da yansıması olarak görülmektedir. Kampta yaşayanlarla yapılan mülakatlarda, kampta ki kuralların ciddiyetle uygulandığı öğrenilmiş ve belirli bir kamu düzeninin sağlandığı gözlemlenmiştir. Zaman zaman kuralların sıkılığından şikayet edilse dahi, herkesin belirli ve gözle görülür bir memnuniyet içinde olduğu gözlemlenmiştir.

Bu düzen 14 bine yakın insanın bir arada barışçıl bir şekilde yaşaması açısından oldukça önemli bir başarıyı beraberinde getirmektedir.

AFAD
AFAD
AFAD

TRT

HASAN KALYONCU
ÜNİVERSİTESİ
19-20 Aralık 2014

EKİP

KalMEC Müdürü
Yrd. Doç. Dr. Bilal Çıplak
Doktora: Florida International University, ABD

KalMEC Müdür Yardımcısı
Yrd. Doç. Dr. Sezer Özcan
Doktora: Bielefeld Üniversitesi, Almanya

Merkez Asistanlarımız
Arş. Gör. Ömer Ertuğrul Meral
Arş. Gör. Büşra Öztekin
Arş. Gör. İhsan Kuyumcu

Editör
Arş. Gör. İhsan Kuyumcu

Grafik Tasarım
Uğur Servet Karalar

Yayın Kurulu
Prof. Dr. Harun Arıkan (harikan@cu.edu.tr)
Çukurova Üniversitesi

Doç. Dr. Ali Serdar Erdurmaz (serdar.erdurmaz@hku.edu.tr)
Doktora: Gazi Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Bilal Çıplak (bilal.ciplak@hku.edu.tr)

Yrd. Doç. Dr. Kieran Uchehara (kieran.uchehara@hku.edu.tr)
Doktora: Uludağ Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Ravza Kavakçı Kan (ravza.kan@hku.edu.tr)
Doktora: Howard Universitesi, ABD

Yrd. Doç. Dr. Sezer Özcan (sezer.ozcan@hku.edu.tr)
Arş. Gör. Ömer Ertuğrul Meral (ertugrul.meral@hku.edu.tr)
Arş. Gör. Büşra Öztekin (busra.oztekin@hku.edu.tr)
Arş. Gör. İhsan Kuyumcu (ihsan.kuyumcu@hku.edu.tr)

Akademisyen Araştırmacılar
Prof. Dr. Zehra Önder
Doktora: Freie Universitat, Almanya
Doç. Dr. Ali Serdar Erdurmaz
Yrd. Doç. Dr. Kieran Uchehara
Arş. Gör. Ömer Ertuğrul Meral
Arş. Gör. Büşra Öztekin

KalMEC **Arapça Dil Programı**

Ortadoğu Araştırma Merkezi (KalMEC), öğrencilere ve isteyen katılımcılara yönelik "Arapça Dil Programı" düzenlemektedir.

Paket program 10 hafta sürecek ve katılımcılar bir vize ve bir final sınavına tabi tutulacaklardır. Ders esnasında Arapça I kitabı okutulacaktır. Dersler Hasan Kalyoncu Üniversitesi merkez kampüsünde yapılacaktır. Paket programda başarılı olan katılımcılara "**KalMEC ARAPÇA DİLİNE GİRİŞ SERTİFİKASI**" verilecektir.

Başvuru

0 342 211 80 80 (1327-1328)

kalmec@hku.edu.tr

HASAN KALYONCU ÜNİVERSİTESİ

KalMEC
Kalyoncu Ortadoğu Araştırma Merkez
Kalyoncu Middle East Research Cente

Hasan Kalyoncu Üniversitesi
İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi (FEAS 216)

Tel:+90 342 211 80 80 (1327-1328) Fax:+90 342 211 80 81
Havalimanı Yolu Üzeri 8. Km 27410 Şahinbey/GAZİANTEP

kalmec.hku.edu.tr - kalmec@hku.edu.tr